

Päite maastikukaitseala
Päite maastikukaitseala (128 ha) loodi Ida-Viru maakonnas Toila vallas 2005. aastal, et kaitsta paepaljandeid ning ruskalitel ja jääraakutes kasvavaid metsi. Kaitseala kuulub ka Euroopa kaitsealade võrgustikku, mida nimetatakse NATURA 2000.
Kaitseala jaguneb vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandusvõimevuse piiiramise astmele kaheks sihtkaitsevööndiks – Voka (kaheosaline, 44 ha) ja Konju (34 ha) – ning üheks piiranguvööndiks – Päite (50 ha).

Elustik
Päite maastikukaitsealal on leitud kaks kolmanda kaitsekategooria taimeliiki: künapuu (*Ulmus laevis*) ja mets-kuukress (*Lunaria rediviva*).
Mets-kuukress on pangametsade tunnustaim: siin kasvab teda ohtvalt, mujal Eestis väga haruldane. Et

Metsad
Klindiljalamil kasvavad salumetsade tüübirühma kuuluvad laialehelised pangametsad, kus leidub rohkesti mets-kuukressi. Pühajõe pangal hall lepp ja remmelgas. Päite pangal aluses metsas valitseb peamiselt hall lepp. Pangametsad kasvavad siin enamasti vaid 10–15 m laiuse ribana. Tänu väga raskele ligipääsetavusele on need metsad rätkest peaaegu puutumata.
Murrutusastangu piiirkonnas pangalaune mets kohati puudub. Voka ja Konju vahelisel alal kasvab mets ainult panga peal: siin on sega- ja okas-metsad, mida võiks tinglikult arvata vanade loodumetsade ehk läänetaiga tüüpi, ehkki nende vanus ei ületa 80 aastat. Puurindes kasvavad mänd, kuusk, haab, kask, hall lepp.

Maastik
Päite maastikukaitseala paikneb Voka ja Sõrke klindiljahahe vahel, hõlmates Pühajõe ja Päite pank. Ühtse paefjärsku serv ulatub 42–46 m kõrgusele merepinnast. Värinute ja maalihete tagajärjel on selle alla tekkinud ruskalle. Ruskalle lasub lükkat ja lontovala kihitu savidel, mille pealispind on kivimite vahelit väljunud põhjavee tõttu libe: seetõttu tekib siin maalihkeid, millest annavad tunnustust pangametsas vitu vajunud puud. Päite kohal ulatub paekallas 41 meetrit üle merepinna, kerkides idaservas peaaegu vertikaalse püst-seiniga pangana. Mõlemad pangad jäävad merest umbes 50 m kaugusele.
Voka kohal olevas klindiljahahe voolab Vasavere jõgi, mis on suudmes nuristanud 30 m sügavuse salkoru.

kuukress õitseb maist juunini, olenevalt asukohast. Klindiljaluste metsade varjuisemates kohtades soojeneb maapind visalt, sealt võibki õitsvaid kuukresse leida isegi juulis. Lillad lõhnavad õied on koondunud sarikjassse kobarasse. Õitest arenevad suured ripuvad kõdrad, mis on kujult ellipitsilised, lamedad. Neerjad seemned paiknevad kõdra-poolmete vahel viljapessades. Kõdra avanemisel pudenavad seemned ja pruunikad poolmed maha ning järele jääb ellipitsiline, läikiv kest, mis hakkab silma sügisel ja talvel. Nende helendavate litrite järgi ongi kuukress endale nime saanud.

see taim kuulub kaitsealuste liikide nimistus III kategooriasse, siis kehtib tema kui lütäime hulgi mürdmis- ja kogumiskeeld. Mets-kuukressi sugulasliik aed-kuukress on tuntud aialütäimena. Mets-kuukressi pärisõid on põhjaranniku paekalda jalami lalalehelises metsas lubjarikkal, huumuserohkel mullal. See 60–115 cm kõrgune taim on püstise, ülaosas haruneva varrega. Alumised lehed on neerjad, ülemised südajad, ebakorrapäraselt ogateravalt hambulised. Mets-

Teadmiseks külastajale!

Kaitsealal tohib

- * korjata marju, seeni ja muid metsaande,
- * telkida ja lõket teha selleks ette valmistatud ja tähistatud kohtades,
- * pidada jahti.

Kaitsealal ei tohi

- * sõita jalgratta ja mootorsõidukiga väljaspool selleks ette nähtud teid ja parklaid,
- * jätta prügi loodusesse.

Puhkamisvõimaluste kohta riigimetsas küsi nõu

RMK Kauksi Looduskeskus/teabepunkt,
telef. 33 93 833.
Kui näed kaitsealal seaduse rikkumist,
helista numbril 1313
Kui märkad tuld helista: 112
Politsei: 110

Kaitseala valitseja:
Keskkonnaministeeriumi
Ida-Virumaa Keskkonnateenistus
Pargi 15, Jõhvi 41 537, Ida-Virumaa
Telefon: +3723324401
E-post: keskkond@ida-viru.envir.ee
Koduleht: www.envir.ee/idavirumaa

Kaitse korraldaja:
Riiklik Looduskaitsekeskus
Ida-Viru regioon
Aia 10, Iisaku 41115, Ida-Virumaa
Telefon: +3723350304
E-post: ida-viru@lk.ee

Voldiku tekst: Raili Lille
Toimetaja: Ann Marvet
Fotod: Aare Aalja, Jürgen Öövel,
Enn Käiss, Anneli Palo
Kujundus ja trükk: AS Folger Art
Infovoldik on valminud
SA Keskkonnainvesteeringute
Keskuse rahalisel toel

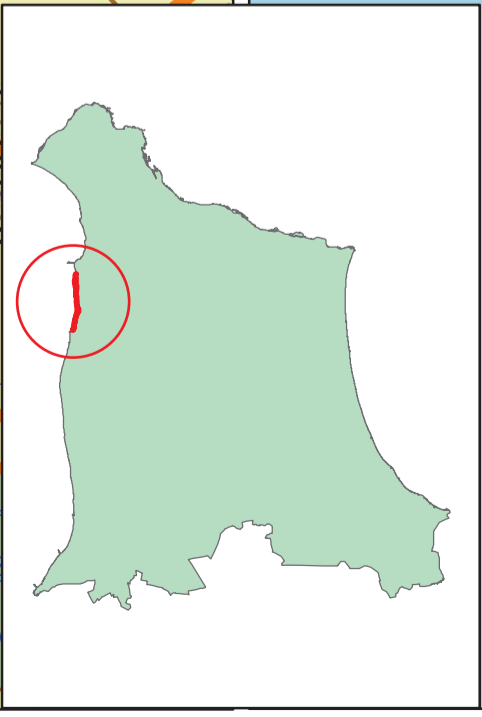

Riiklik Looduskaitsekeskus

PÄITE maastikukaitseala

Päite maastikukaitseala

SOOME LAHT

	kaitseala välispiir		vooluveekogu
	hoone		maakonnapiir
	õueala		linna/vallapiir
	hajjasala		maantee
	põld, lage ala		kohalik tee
	mets, põõsastik		pinnastee
	jäätmäa		jalgtrada; karjatee
	turbaväli		raudtee
	raba		metsasiht
	madalsoo		loodusjärsak
	veekogu		vall
			kitsas nõlv
			visiir

